پاورقی (۴۵)

روز سخت

منبع: القبس . مترجم: محمدعلی عسگری

بن لادن

صبح یکی از روزهای نخست‌ماه سپتامبر سال ۲۰۰۱ بود که نجوا انگشتری‌اش را درآورد و به‌عنوان سال‌هایی را که با او گذرانده است به مرد زندگی‌اش داد. او داشت به پاکستان می‌رفت. اما نتوانست به جز سه تا از بچه‌های کوچکش را با خود ببرد. این مساله نیز او را بسیار آزار می‌داد.

نجوا می‌گوید: «احساس می‌کردم قلبم دارد از درون متلاشی می‌شود. به‌خصوص وقتی دیدم که فرزندانم از من دور می‌شوند.» آن زمان، اسامه دیگر همان مردی نبود که نجوا ۲۶سال پیش با او ازدواج کرده بود.

پروژه‌ای را که داشت در حال اجرا بود و هیچ‌کس قادر به مهارش نبود؛ حتی همسر جدیدش آمال. اسامه از او هم کناره می‌گرفت.

آمال می‌گوید: «به من یک تلفن داد و از من خواست با خانواده‌ام حرف بزنم، به آنها بگویم به جایی دیگر می‌روم و تا مدتی طولانی قادر نخواهم بود با آنها تماس بگیرم.» آمال بدون اینکه بداند بعد از این کجا خواهند رفت این خبر را به اطلاع خانواده‌اش رساند. هنگامی که اسامه اتومبیل را آماده کرد، به آمال دستور داد به همراه فرزند و یک همراهش به سمت جنوب یعنی به سمت مرزهای پاکستان برود. روز ۱۱سپتامبر سخت‌ترین روز در جهان بود. تصاویر شعله‌های آتش که از انفجارهای نیویورک در همه تلویزیون‌های دنیا پخش می‌شد، حیرت‌آور بود. نجوا آن موقع لاذقیه بود.

ادامه دارد

گزارش

رییس پارلمان لبنان:

مقاومت باارزش‌تر از طلا است

● سخنان روز جمعه میشل سلیمان، رییس‌جمهور لبنان همچنان واکنش حزب‌الله و دیگر مقامات این کشور را به‌دنبال دارد. از یکسو رییس پارلمان لبنان با تاکید بر اینکه اگر «مقاومت» نباشد کل لبنان باقی نخواهد ماند، گفت: حروف، معانی و اصول «مقاومت» گرانبهاتر از هر طلایی در جهان است و از سوی دیگر سیدحسن نصرالله، دبیرکل حزب‌الله لبنان اعلام کرد: اگر واژه مقاومت در بیانیه وزارتی لبنان (بیانیه بعبدا) نیاید هیچ‌گونه بیانیه وزارتی نیز وجود نخواهد داشت. به گزارش ایسنا نبیه بری، رییس پارلمان لبنان تاکید کرد: هرگز نمی‌توان از وجود «مقاومت» چشم‌پوشی کرد و اگر این اتفاق بیفتد نه‌تنها جنوب بلکه کل لبنان از بین می‌رود. بری گفت: صحبت از پاک‌کردن واژه مقاومت از بیانیه بعبدا هیچ لزومی ندارد چراکه حروف و معانی این واژه و شهدای آن گرانبهاتر از هر طلایی در جهان هستند و همین مقاومت است که اساس و بنیاد لبنان را می‌سازد. در واکنش به سخنان اخیر میشل سلیمان مبنی بر توصیف معادله «ارتش، مردم و مقاومت» به معادله‌ای «پوشالی»، مفتی شیعه لبنان هم خطاب به سلیمان اعلام کرد: نه لبنان و نه دولت بدون مقاومت هیچ نیستند و آنچه لبنان را ساخت مقاومت بود نه بیانیه بعبدا. شیخ احمد قبلان، گفت: بد نیست که به یاد بیاوری تو رییس‌جمهور کشوری هستی که مقاومت آن را آزاد کرده است. همچنین معاون رییس شورای اجرایی حزب‌الله لبنان با تاکید بر اینکه حزب‌الله به هیچ‌کس اجازه نمی‌دهد قدرت و توان لبنان را در مقابل اسراییل تضعیف کند، گفت: کسی که از حزب‌الله حمایت نکند تنها حسرت و خواری برایش باقی می‌ماند. نبیل قاووق، تاکید کرد: ما آماده مقابله با هرگونه اهانت و تحریم و خشونت هستیم؛ چراکه مساله تنها به یک جنبش یا حزب یا منطقه خاصی مربوط نمی‌شود بلکه با کرامت و سرنوشت وطن در ارتباط است. کسی که کرامت و بزرگواری را نمی‌خواهد، ما این مساله را بر او تحمیل نمی‌کنیم اما به هیچ‌کس اجازه نمی‌دهیم که قدرت و توان لبنان را در مقابل اسراییل تضعیف کند. از دیگر سو جبران باسیل، وزیر امورخارجه لبنان در گفت‌وگویی تلویزیونی تاکید کرد: ما خواهان بازگشت حزب‌الله از سوریه هستیم. حزب‌الله نیز خود مایل است دست به چنین اقدامی بزند اما در حال حاضر وظیفه حزب‌الله حمایت از لبنان در مقابله با تروریسم و اقدامات تروریستی است که نه‌تنها خطری برای این حزب بلکه خطری برای تمامی لبنانی‌هاست. به گزارش ایسنا به نقل از شبکه خبری سوریه‌نیوز، باسیل در ادامه گفت: حتی پیش از ورود حزب‌الله به سوریه نیز تروریسم در لبنان وجود داشت. مسوولان لبنانی باید برای حل مسالمت‌آمیز بحران سوریه و پایان‌دادن به جنگ و درگیری در این کشور تلاش کنند.

عکس: Reuters

«جنگ سرد» شعله‌ور شد

واکنش تند غرب علیه مداخله نظامی روسیه در اوکراین

روابط میان جبهه غرب و شرق به‌سمت بدترین بحران دیپلماتیک بعد از جنگ سرد پیش می‌رود. استقرار نیروهای نظامی روسیه در منطقه کریمه نگرانی‌های غرب درمورد لشکرکشی مسکو به دریای استراتژیک سیاه را تشدید و انواع و اقسام تهدیدها را روانه دولتمردان روسیه کرده است. جان کری، وزیرخارجه آمریکا برای ابراز حمایت واشنگتن از کی‌یف امروز راهی اوکراین می‌شود. اما کری دیروز قبل از سفر به اوکراین به روسیه هشدار داد که ممکن است صندلی خود را در میان اعضای «گروه هشت» -هشت قدرت بزرگ اقتصادی جهان- به‌خاطر «اقدام تجاوزکارانه» اعزام نیروی نظامی به اوکراین از دست بدهد. کری در بخش دیگری از سخنانش روسیه را اینگونه تهدید کرد: «اعزام نیرو به کریمه می‌تواند به انسداد دارایی در مورد تجارت‌های روسیه نیز بینجامد، بازرگانی آمریکا از روسیه روگردان و روبل با سقوط ارزش خود روبه‌رو شود.» اما گزینه‌های اوباما چیست؟ در صدر فهرست گزینه‌های آمریکا «تحریم» قرار دارد اما آنطور که مشاور سابق رییس‌جمهوری آمریکا می‌گوید، تحریم برای پوتین در مقایسه با کنترل کریمه بسیار ناچیز است. تحلیلگران دیگری هم بر این باورند که تحریم ۲۰سال تلاش آمریکا برای همکاری با روسیه را نابود می‌کند. مواضع روسیه نیز نشان می‌دهد که این تهدیدها کارساز نیست. روز گذشته سرگئی لاوروف، وزیرخارجه روسیه گفت نیروهای نظامی روس برای حفاظت از شهروندان روسیه که در اوکراین حضور دارند، به این کشور اعزام شده‌اند و تا «برقراری ثبات سیاسی» نیز در اوکراین باقی خواهند ماند. به گزارش رویترز، سرگئی لاوروف گفت: «آنهایی که وضعیت کنونی را تجاوز تفسیر کرده و ما را به تحریم و انزوا تهدید می‌کنند، همان کسانی هستند که اوکراینی‌ها را به دوری از گفت‌وگو تشویق و جامعه این کشور را دوقطبی کرده‌اند.» روز گذشته دیمیتری مدودف، نخست‌وزیر روسیه در صفحه فیس‌بوک خود نوشت: رهبران جدید اوکراین که به‌صورت غیرقانونی قدرت را تصاحب کرده‌اند و بر اساس قوانین خودشان کشورداری می‌کنند، با یک انقلاب دیگر و خونریزی جدیدی روبه‌رو خواهند شد. اکثریت مردم کریمه و همچنین مقامات سیاسی این منطقه نیز با مواضع روسیه همراه هستند. در حالی‌که نخست‌وزیر اوکراین گفته که این کشور کریمه را به کسی تسلیم نخواهد کرد، رییس مجلس کریمه گفت که این جمهوری خودمختار، دستوراتی که از کی‌یف، پایتخت اوکراین صادر شود را نخواهد پذیرفت. او همچنین از برگزاری رفراندوم در این شبه‌جزیره با هدف «تقویت موقعیت و قدرت» این جمهوری در ۳۰ مارس خبر داد. علاوه بر این دریاسالار دنیس برزوسکی، فرمانده نیروی دریایی اوکراین نیز که از سوی رییس‌جمهوری موقت اوکراین روز شنبه به این سمت منصوب شده بود، روز یکشنبه به نیروهای هوادار روسیه در کریمه پیوست. در واکنش به این اقدام، دادستانی کل اوکراین اعلام کرد که دریابان برزوسکی را به جرم خیانت به کشور تحت تعقیب و پیگرد قرار می‌دهد. خبرگزاری روسی ایتارتاس نیز به نقل از یک منبع در دولت جمهوری خودمختار کریمه نوشته تعداد نیروهای اوکراینی که در ۲۴ساعت گذشته به دولت و مردم کریمه سوگند وفاداری خورده‌اند، دوبرابر شده و به سه‌هزارنفر رسیده است.

واکنش‌ها

علاوه بر آمریکا، کشورها و گروه‌های دیگری نیز نسبت به استقرار نیروهای نظامی روسیه در کریمه واکنش نشان دادند. در تازه‌ترین واکنش اعضای «گروه ۷» که بنا بر گزارش‌ها خود را به شکل نمادین «گروه ۷» نامیده‌اند، در بیانیه‌ای گفته‌اند شرکت خود در نشست مقدماتی «گروه ۸» (که با پیوستن روسیه در سال ۱۹۹۷ به «گروه ۸» تبدیل شد) برای اجلاس ماه ژوئن، در سوچی روسیه را معلق می‌کنند؛ تا زمانی که اوضاع به حالت عادی بازگردد. دبیرکل ناتو نیز با ابراز نگرانی از مصوبه شورای فدراسیون روسیه در مورد اعزام نیروی نظامی به اوکراین، از طرف‌ها خواست تا به‌دنبال راه‌حلی مسالمت‌آمیز باشند. همچنین یولیا تیموشنکو در بیانیه‌ای گفت: اوکراین و جهان باید سریع و هماهنگ تلاش کنند تا جلو نمایش تجاوز بی‌سابقه روسیه به اوکراین را گرفته و تمامیت ارضی اوکراین را حفظ کنند.

سفر مقامات سیاسی به اوکراین

روز گذشته ویلیام هیگ، وزیرخارجه انگلیس و همچنین معاون بان‌کی‌مون به اوکراین سفر کردند. هیگ در این سفر تاکید کرد که روسیه حق دارد نیروهای زمینی و دریایی خود را در پایگاهش در شبه‌جزیره کریمه نگه‌دارد. اما کرملین در حال حاضر باید به نیروهایش دستور دهد به پادگان‌هایشان برگردند. او بحران اوکراین را بزرگ‌ترین بحران اروپا در قرن ۲۱ خواند.

گفت‌وگوهای تلفنی

به گزارش خبرگزاری رویترز، «باراک اوباما»، رییس‌جمهوری آمریکا در گفت‌وگوی تلفنی جداگانه با «دیوید کامرون»، نخست‌وزیر انگلیس، «آنگلا مرکل»، صدراعظم آلمان و «برونیسلاو کموروفسکی»، رییس‌جمهوری لهستان درخصوص اوکراین گفت‌وگو کردند. در همین راستا کاخ سفید در بیانیه‌ای اعلام کرد: این رهبران تاکید داشتند که باید هرچه زودتر با همکاری بین‌المللی گفت‌وگو بین اوکراین و روسیه آغاز شود. دفتر صدراعظم آلمان نیز در بیانیه‌ای این اقدام روسیه را مداخله‌ای غیرقابل‌قبول خواند. دفتر مرکل همچنین اعلام کرد که ولادیمیر پوتین، رییس‌جمهوری روسیه در گفت‌وگو با صدراعظم آلمان این پیشنهاد را پذیرفته است.

بریده خبر

● **ترکیه:** رجب طیب‌اردوغان، نخست‌وزیر ترکیه از فتح‌الله گولن انتقاد کرد و از او خواست تا علاوه بر توقف جنجال‌آفرینی، به کشورش بازگردد. او خطاب به فتح‌الله گولن، متفکر اسلامی مخالف دولت گفت: اگر انسانی صادق و درستکار هستی، دست از ایجاد آشوب در کشورت بردار و به وطنت بازگرد. **(حریت)**

● **افغانستان:** حامد کرزای رییس‌جمهوری افغانستان با اعلام «انزجار شدید» خود نسبت به اقدامات دولت آمریکا تاکید کرد که این جنگی که در افغانستان در جریان است، در راستای منافع کشورش نیست. او گفت: افغان‌ها در جنگی می‌میرند که متعلق به ما نیست. کرزای گفت: به نفع آنها (آمریکا) است که این توافقنامه را با جانشین من امضا کنند. **(واشنگتن‌پست)**

● **آمریکا:** باراک اوباما، رییس‌جمهور آمریکا هشدار داد، اگر مذاکرات صلح خاورمیانه به رهبری آمریکا شکست بخورد واشنگتن دشوارتر از همیشه می‌تواند از رژیم اسراییل در مقابل تلاش‌ها برای انزوای بین‌المللی آن محافظت کند. او گفت: از نتانیاهو می‌خواهم تا از فرصت استفاده کند و توافق چارچوبی پیشنهادی جان کری، را بپذیرد. **(بلومبرگ)**

● **کره‌شمالی:** وزارت دفاع کره‌جنوبی اعلام کرد کره‌شمالی دو آزمایش موشکی تازه انجام داده است. این موشک‌ها کوتاه‌برد بوده‌اند و آزمایش آنها در سواحل شرقی کره‌شمالی انجام شده است. **(بی‌بی‌سی)**

● **فلسطین:** آژانس کار و امداد آوارگان فلسطینی اعلام کرد که در پی از سرگیری درگیری‌ها در اردوگاه «الیرموک» دمشق کمک‌رسانی سازمان ملل به هزاران آواره فلسطینی در این اردوگاه متوقف شده است. یکی از مسوولان سازمان آزادی‌بخش فلسطین از حمله مجدد گروه تروریستی جبهه النصره به اردوگاه الیرموک در جنوب دمشق و محاصره این اردوگاه خبر داد. **(ایسنا)**

● **ونزوئلا:** ده‌هاهزارنفر از مردم ونزوئلا با وجود برگزاری کارناوال‌های سنتی در این کشور که هرساله برگزار می‌شود در راهپیمایی سراسری اعتراضی علیه رییس‌جمهوری کشورشان حضور یافتند. **(رویترز)**

● **سوریه:** اخضرالابراهیمی، فرستاده مشترک سازمان ملل و اتحادیه عرب به سوریه تصمیم دارد استعفای خود را از این سمت تقدیم کند. همچنین بشارالجعفری، نماینده دایم سوریه در سازمان ملل اعلام کرد مشکل سوریه حمایت از فلسطین است. **(ایسنا)**

عراق: منابع عراقی در استان الانبار اعلام کردند که نیروهای ارتش این کشور عملیات نظامی خود علیه گروه‌های مسلح و تروریست در این استان را آغاز کردند. این در حالی است که پلیس عراق از کشته‌شدن ۷۴تروریست مسلح در عملیات جدید ارتش خبر داد. (رویترز)

نگاه بیرون

رابرت فیسک: نگاه سوریه به آینده اوکراین

● در خاورمیانه هیچ‌کس به اندازه بشار اسد، رییس‌جمهور سوریه تراژدی خشونت‌بار اوکراین را رصد نمی‌کند. بیش از هرچیز برای او شباهت میان دولت خودش و دولت بزرگ ویکتور یانوکوویچ مهم است که هنوز در حال مبارزه با شورشی‌ها و معترضان است. دشمنان اسد می‌گفتند او و یانوکوویچ برادر خونی هستند. معلوم نیست سوریه بدون حمایت روسیه می‌توانست دوام بیاورد یا نه. یانوکوویچ هم به حمایت‌های برادرانه روسیه وابسته بود. روسیه اکنون در سرزنش غرب برای مداخله در اوکراین از همان ادبیاتی استفاده می‌کند که سال پیش هنگام تهدید نظامی سوریه به کار می‌برد. درست پیش از بحران، اسد به دیدار یانوکوویچ رفته بود و قرارداد تجاری بزرگی با او امضا کرد. یانوکوویچ سوریه را «دروازه خاورمیانه» می‌خواند. حالا بزرگ‌ترین دغدغه اسد این است که آیا روسیه می‌تواند از یانوکوویچ در مقابل غرب دفاع کند؟ آیا نجات یانوکوویچ برایش به اندازه ورود دوباره به جنگ سرد می‌ارزد؟

فرید زکریا: آمریکا درست بازی می‌کند

● بیشتر کسانی که پیش از سقوط یانوکوویچ درباره اوضاع اوکراین اظهارنظر می‌کردند منتظر بودند از اوکراین مثال دیگری برای ضعف و بی‌اثری دولت اوباما بسازند. ولی اتفاقات متعاقب نشان داد دنیا عوض شده و رهبری آمریکا در عصر جدید تجربه بهتری است. اول اینکه آمریکا مهم‌ترین بازیگر این بحران نبود. اوکراین می‌خواهد بخشی از اتحادیه اروپا باشد و در نتیجه این اتحادیه اروپاست که در تعیین سرنوشت کی‌یف نقش اصلی را دارد. آمریکا همین دیپلماسی را در پیش گرفت و حالا می‌تواند نقش اصلی‌اش را در بازداشتن روسیه از تهدید اوکراین ایفا کند.

توماس فریدمن: آمریکا نباید در همه‌چیز دخالت کند

● با افزایش تهدید نظامی روسیه پس ازدست‌دادن متحدش در اوکراین، بسیاری دم از بازگشت به دوران جنگ سرد می‌زنند. ولی من فکر نمی‌کنم جنگ سرد بازگشته است. ژئوپلیتیک امروز خیلی بیشتر از این منافع را درگیر کرده است و فکر نمی‌کنم دیپلماسی محتاطانه اوباما تغییر کرده باشد. جنگ سرد اتفاقی منحصربه‌فرد بود که میان دو ابرقدرت با زرادخانه‌های اتمی و هم‌پیمان‌هایشان در جریان بود. امروزه جهان بیشتر به تخته شطرنج می‌ماند. بازی جنگ سرد تمام شده و ما برده‌ایم. حالا چه کنیم؟ جهان دارد یاد می‌گیرد که آمریکا دیگر به آن اندازه که در گذشته در کشورهای دیگر دخالت می‌کرد، دیگر دخالت نمی‌کند. به‌دلیل ازبین‌رفتن خطر شوروی، به‌دلیل دو تریلیون‌دلاری که در عراق و افغانستان هزینه کرد، به‌دلیل بالارفتن استقلال انرژی در این کشور و به‌دلیل افزایش توان امنیتی و اطلاعاتی که جلو تکرار ۱۱سپتامبر را می‌گیرد، آمریکا دیگر علاقه‌ای به درگیرکردن خودش در دیگر کشورها ندارد.

اندیشه

در نشست خبری مطرح شد

نگاه «والرشتاین» به توافق «ژنو» و یارانه نقدی

علی سالم: نشست «بررسی آرای ایمانوئل والرشتاین» جامعه‌شناس و تحلیلگر آمریکایی و رییس سابق انجمن بین‌المللی جامعه‌شناسی روز یکشنبه در دانشکده علوم‌اجتماعی دانشگاه تهران برگزار شد. «والرشتاین» پشت تریبون رفت، به زبان انگلیسی و بدون مترجم سخنرانی کرد، تالار «ابن‌خلدون» پر شد از آدم و حرف، بی‌نظمی و شلوغی، تجمع و ازدحام. کمتر مجالی باقی ماند برای بحث و فحص، نقد و نظر، فهم و افهام. خوشامدگویی میزبانان و سخنرانی میهمان به زبان انگلیسی انجام گرفت که همراه با مشکل کمبود جا موجب شد بخشی از مخاطبان به آنچه که منتظرش بودند، نرسند؛ همانند آنچه در سفر چند سال پیش هابرماس به ایران اتفاق افتاد. مشکلی که می‌توانست دست‌کم با انتشار خلاصه سخنرانی «والرشتاین» به زبان فارسی تا حدی کاهش یابد. او پس از ارایه مقاله خود درباره بحران سرمایه‌داری، در نشست خبری در سالن اجتماعات مطهری دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران به پرسش‌های خبرنگاران پاسخ گفت. پاسخ‌هایی که در اکثر موارد همراه با کلی‌گویی بود. او در پاسخ سوال خبرنگاری که درباره اعتبار نظریه او بعد از گذشت نزدیک به نیم‌قرن و رخدادهای نظام بین‌الملل پرسید، گفت: «اولین جلد از کتاب من درباره این نظریه ۵۰ سال قبل چاپ شد و در آن زمان ابزار اندازه‌گیری در این‌باره وجود نداشت. الان روزنامه‌نگاران، افراد و گروه‌ها ممکن است دیدگاه‌های مختلفی درباره این نظریه داشته باشند که البته بنده دنبال مقایسه آنها نیستم.» او روز شنبه نیز در مرکز تحقیقات استراتژیک ریاست‌جمهوری در مورد افول امپراتوری آمریکا سخنرانی و با دولتمردان ایران تبادل نظر کرد. این جامعه‌شناس که به همراه همسرش تا شانزدهم اسفند در ایران اقامت خواهد داشت، پس از تهران به شیراز سفر کرده و در آنجا پس از سخنرانی در دانشگاه شیراز و بازدید آثار باستانی و تخت جمشید به اصفهان خواهد رفت.

توافق هسته‌ای

کنفرانس مطبوعاتی «والرشتاین» یک ساعت پس از سخنرانی او در تالار «ابن‌خلدون» با حضور جمعی از اهالی مطبوعات و خبرگزاری‌ها در سالن اجتماعات مطهری دانشکده علوم‌اجتماعی دانشگاه تهران برگزار شد. «والرشتاین» در پاسخ به سوالی رسیدن به توافق هسته‌ای میان ایران و آمریکا را به سیاست‌های داخلی این دو کشور مربوط دانست و گفت: «باید ببینیم که ایران و آمریکا به چه فرمولی برای حل مساله هسته‌ای می‌رسند. اما مهم آن است که کشورها به مذاکره اعتقاد دارند و می‌خواهند که مساله را از این طریق حل کنند. زمانی یک توافق موفقیت‌آمیز خواهد بود که مورد قبول مردم هر دو کشور باشد. او افزود: «دولت‌های ایران و آمریکا، هر دو در داخل کشورهای خود با مخالفت‌هایی برای مذاکرات هسته‌ای روبه‌رو هستند. توافق میان این دو کشور به مسایل زیادی بستگی دارد، اگر سیاست‌های داخلی این کشورها نسبت به گذشته تغییر کرده باشد، به توافق خواهند رسید و بحران کاهش پیدا خواهد کرد.

بحران‌های منطقه

او در بخشی از مصاحبه مطبوعاتی خود بحران‌های متعدد در خاورمیانه همچون بحران فلسطین، بحران سوریه و دیگر کشورهای عربی را ذیل سیستم جهانی سرمایه‌داری تعریف کرد و همانند محتوای یادداشت‌های سیاسی پیشین خویش تاکید کرد: «به‌نظر نمی‌رسد تا آینده‌ای نزدیک بحران سوریه حل شود.» او در پاسخ به سوالی در مورد تقابل بنیادگرایی و امپریالیسم؛ بحران سوریه و نقش ایران در تحولات این کشور گفت: «نقش ایران در تحولات سوریه را نمی‌دانم اما کاهش یا افزایش تنش در این کشور بستگی به این دارد که حمایت‌ها در این کشور افزایش و کاهش یابد. بحران سوریه بازیگران زیادی دارد و کشورهای زیادی با ارسال پول و اسلحه در این بحران درگیر هستند و هر تغییری حتی توافق هسته‌ای میان ایران و آمریکا می‌تواند بر این بحران تاثیرگذار باشد. باید دید نقش کشورهایی مانند قطر، آمریکا، ایران، عربستان و کشورهای دیگر در این مساله چیست.» والرشتاین در پاسخ به سوالی دیگر درباره «بهار عربی» و اتفاقات سال ۱۳۸۸ ایران گفت: «مهم نیست کجا زندگی می‌کنید، همه اینها از جهات بسیاری به هم مرتبط هستند و ممکن است مردم حتی از رفتارهای سیاسی منفی یکدیگر الگوبرداری و در کنش‌های سیاسی خود آن را ارایه کنند. امروزه مردم همه جهان از اتفاقاتی که در کشورهای دیگر می‌گذرد، آگاهند. بدون شک مردم کشورهای مختلف از کنش‌های یکدیگر تاثیرات مثبت و منفی می‌پذیرند.» والرشتاین همچنین با اشاره به اینکه «مساله اوکراین، موضوع لاینحلی بوده و هنوز هم حل نشده است»، تاکید کرد: «دولت اوکراین ابتدا حاضر به مذاکره با مخالفان نبود. اما اکنون شرایط برگشته است، اکنون دولت اوکراین تقاضای مذاکره دارد اما مخالفان قبول نمی‌کنند.»

یارانه و دولت رفاه

او در پاسخ به سوال خبرنگاری درباره امکان ایجاد دولت رفاه در ایران گفت: «هر کشوری که ثروت داشته باشد می‌تواند دولت رفاه هم داشته باشد، ایران از معدود کشورهایی در دنیاست که ثروت زیادی دارد. اینکه یک دولت سیستم رفاه اجتماعی را در جامعه داشته باشد، بستگی به سیاست‌های داخلی دارد که دولتمردان در پیش می‌گیرند» او در پاسخ به سوالی در مورد پرداخت یارانه گفت: «این سیاست موافقان و مخالفان خود را دارد. موافقان معتقدند یارانه سبب افزایش حقوق و بالارفتن قدرت خرید مردم می‌شود و روی استانداردها تاثیرگذار است. منتقدان این سیاست‌ها هم می‌گویند این پول‌ها خوب توزیع نمی‌شود اما ما نمی‌توانیم راجع به این موضوع اظهارنظر کنیم و باید دولت‌ها در این‌باره که دولت رفاه شکل بگیرد یا نه، تصمیم بگیرند.